

Håndhævelsesvejledning for opfølgning ved konstatering af utilfredsstillende drikkevandskvalitet for ikke-almene vandforsyningsanlæg (administrationsgrundlag).

1. Lovgivning

Lovgrundlaget for drikkevandskvalitet på enkeltanlæg og ikke-almene vandforsyninger:

- Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v. nr. 118 af 22. februar 2018 (Vandforsyningsloven).
- Bekendtgørelse nr. 1068 af 23. august 2018 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg (Drikkevandsbekendtgørelsen).
- Vejledning om håndtering af overskridelser af de mikrobiologiske drikkevandsparametre nr. 9095 af 18. marts 2013.

2. Kontrol af drikkevandskvaliteten

Der er kommet en ny Drikkevandsbekendtgørelse med store ændring i forhold til den tidligere Drikkevandsbekendtgørelse. Der er blandt andet ændret på hvilke ejendomme med eget vandforsyningsanlæg, der skal kontrollere kvaliteten af deres drikkevand. Den nye inddeling kan ses i nedenstående tabel.

	Vandforsyningsanlæg, der kun forsyner sig selv og i gennemsnit leverer mindre end 10 m ³ /dag	Vandforsyningsanlæg, der leverer vand til 2-9 forbrugere og i gennemsnit leverer mindre end 10 m ³ /dag	Vandforsyningsanlæg, der leverer vand til 1-9 forbrugere og i gennemsnit leverer mere end 10 m ³ /dag
Vandet leveres ikke som led i en fødevarevirksomhed, lægemiddelvirksomhed eller anden kommerciel eller offentlig aktivitet ¹	Ikke underlagt obligatorisk kontrol	Forenklet kontrol	Kontrolprogram
Vandet leveres som led i en fødevarevirksomhed, lægemiddelvirksomhed eller anden kommerciel eller offentlig aktivitet	Kontrolprogram	Kontrolprogram	Kontrolprogram

Rebild Kommune skal underrette forbrugerne om, at vandet ikke er underlagt obligatorisk kontrol samt om god vandkvalitet og om enhver foranstaltning, der kan træffes for at beskytte deres sundhed mod skadelige virkninger forårsaget af forurening fra drikkevandet. Rebild Kommune skal også minimum hvert femte år underrette ejeren af anlægget om at ejeren med fordel kan få foretaget kontrol af drikkevandet. Underretning kan ske ved offentlig annoncering.

Bliver Rebild Kommune bekendt med en forurening af drikkevandet fra en vandforsyning udenfor obligatorisk kontrol, skal kommunen reagere efter Vandforsyningslovens § 62.

De resterende ikke-almene vandforsyninger er underlagt obligatorisk kontrol i form af en forenklet kontrol eller et kontrolprogram.

¹ Kommerciel eller offentlig aktivitet omfatter blandt andet institutioner, restauranter, hospitaler, hoteller, forlystelsesetablissemeter, skoler, fritidsanlæg, sportsanlæg, kaserner, campingpladser, indkøbscentre, udlejningsejendomme, Bed & Breakfast, dagplejer, plejefamilier og fødevarevirksomheder.

Teknik- og Miljøudvalget har den 13. juni 2018 fastsat kontrolhyppigheden for den forenklet kontrol til hvert femte år.

Kontrolprogrammer, herunder kontrolhyppighed i kontrolprogrammerne, fastlægges på baggrund af Drikkevandsbekendtgørelsen.

Kontrollerparametre²

Forenklet kontrol indeholder følgende parametre: Vandets lugt og udseende, temperatur, pH, nitrat, coliforme bakterier, E. Coli, kimtal ved 22°C, arsen og ledningsevne.

Kontrolprogrammer indeholder kontrol for Gruppe A parametre og Gruppe B parametre samt eventuelt parametre udvalgt på grund af viden om lokale forhold. Gruppe A parametre skal tages oftere end Gruppe B parametre.

Gruppe A parametre er: E. Coli, coliforme bakterier, kimtal ved 22 °C, farve, turbiditet, smag, lugt, pH, ledningsevne, jern samt eventuelt andre parametre jævnfør Drikkevandsbekendtgørelsen.

Gruppe B parametre er: Alle parametre, som ikke analyseres under Gruppe A, og som er fastsat i Drikkevandsbekendtgørelsens bilag 1 a-d. De generelle obligatoriske parametre er listet nedenfor, men vælges altid efter gældende Drikkevandsbekendtgørelse.

Mikrobiologiske parametre: Enterokokker

Hovedbestanddele: temperatur, NVOC, natrium, ammonium, mangan, chlorid, sulfat, nitrat, nitrit, fluorid.

Uorganiske sporstoffer: aluminium, antimon, arsen, bly, bor, cadmium, cobolt, chrom, cyanid, kobber, kviksølv, nikkel, selen, zink.

Organiske mikroforureninger: pentachlorphenol, acrylamid, epichlorhydrin, vinylchlorid, flygtige organiske chlorforbindelser, benzen, benz(a)pyren, fluoranthen, benzo(b)fluoranthen, benzo(k)fluoranthen, benzo(ghi)perylene og indeno(1,2,3-cd)pyren, PFAS-forbindelser, pesticider, aldrin, dieldrin, heptachlor, heptachlorepoxyd.

3. Muligheder og forpligtigelser til at skride ind overfor utilfredsstillende vandkvalitet

De grænseværdier, der er angivet i Drikkevandsbekendtgørelsen, skal som udgangspunkt overholdes for vandforsyninger omfattet af obligatorisk kontrol.

Hvis drikkevandet fra en ejendom med ikke-almen vandforsyning ikke overholder kvalitetskravene givet i Drikkevandsbekendtgørelsen, skal kommunalbestyrelsen jævnfør Vandforsyningslovens § 62 træffe afgørelse om, hvilke foranstaltninger der skal sættes i værk for at sikre at vandforsyningen kan overholde kvalitetskravene til drikkevand. Det samme gør sig gældende hvis vandet i et vandforsyningsanlæg bedømmes at være sundhedsfarligt. Bedømmelsen af om vandet i et vandforsyningsanlæg er sundhedsfarligt skal ske i drøftelse med Styrelsen for Patientsikkerhed.

Hvis overskridelsen af en parameter ifølge Styrelsen for Patientsikkerhed ikke har nogle sundhedsmæssig betydning, kan kommunalbestyrelsen undlade at træffe afgørelse om udbedrende foranstaltninger i henhold til Vandforsyningslovens § 62.

² Parametre i forenklet kontrol og de obligatoriske kontrol parametre skal altid vælges efter gældende Drikkevandsbekendtgørelse og kontrolprogram skal altid opbygges efter gældende Drikkevandsbekendtgørelse uanset hvad er oplyst i dette afsnit

Kommunalbestyrelsen kan efter Vandforsyningslovens § 29 træffe afgørelse om at en eller flere ejendomme skal tilsluttes alment vandværk, hvis tilslutning findes ønskelig ud fra en samlet vurdering af forholdene i området eller ud fra den enkelte ejendoms forhold.

4. Reaktionsmuligheder ved overskridelser af vandkvalitetskravene

Generelt gælder det dog, at kommunalbestyrelsens valg af reaktion i hvert enkelt tilfælde må ske på baggrund af en konkret vurdering af de enkelte vandforsyningsanlægs drikkevandskvalitet og forhold i øvrigt.

Accept af overskridelse

Hvis kommunalbestyrelsen finder, at overskridelsen er af underordnet betydning og ikke har sundhedsmæssigt betydning, kan den beslutte at afvente den næste analyse. En sådan beslutning bør tages efter drøftelse med Styrelsen for Patientsikkerhed. Typer af overskridelser, hvor accept kan komme på tale, kan fx være mindre overskridelser af kimtal ved 22°C.

Påbud om skærpet kontrol

Skærpet kontrol kan anvendes, hvor en overskridelse af kvalitetskravene giver anledning til, at udviklingen i vandkvaliteten følges nøjere. Ved fastsættelsen af den skærpede kontrol skal man tage højde for proportionalitetsprincippet, således at der ikke kontrolleres for flere parametre og oftere end det er nødvendigt.

Kogeanbefaling

Ved overskridelser af de mikrobiologiske drikkevandsparametre kan det være nødvendigt at anbefale, at vandet koges før brug.

Forbud mod anvendelse af vandet til spædbørnsernæring

Vand med et indhold af nitrat over 50 mg/l må ikke anvendes til fremstilling af modermælkserstatning eller anden form for fremstilling af mad til spædbørn.

Påbud om tilslutning til alment vandværk eller om forbedring af vandkvaliteten

Vandforsyningslovens § 62, stk. 1 giver ikke hjemmel til præcist at foreskrive ejeren af vandforsyningsanlægget, på hvilken måde vandkvalitetsproblemerne skal løses. Påbuddet vil således alene gå på, at ejeren er forpligtet til inden en vis frist at tilvejebringe en tilfredsstillende vandkvalitet. Der må i den forbindelse stilles krav om, at dette dokumenteres ved en ny analyse.

Der er i vandforsyningslovens § 29 mulighed for, at der kan træffes afgørelse om, at en enkelt eller flere ejendomme skal inddrages under et alment vandforsyningsanlæg.

5. Opfølgning for drikkevandsboringer med obligatorisk kontrol

<p>E. coli \geq 1/100ml Coliforme bakterier >20/100 ml Kimtal ved 22°C >2000/100 ml</p>	<p>Kogeanbefaling.</p> <p>Evt. teknisk tilsyn.</p> <p>Påbud om forbedring af vandkvaliteten efter Vandforsyningsloven § 62 eller påbud om at tilslutte sig vandværk efter Vandforsyningslovens §§ 29 og 62.</p> <p>Som udgangspunkt frist på 4 måneder til at efterkomme påbuddet eller efter konkret vurdering.</p> <p>Konkret vurdering kan fx handle om sårbare forbrugere</p> <p>Der skal foreligge mindst en vandprøve der opfylder kvalitetskravene inden kogeanbefalingen kan ophæves.</p>
<p>Coliforme bakterier 1-20/100 ml Kimtal ved 22°C 201-2000/100 ml</p>	<p>Evt. teknisk tilsyn.</p> <p>Påbud om skærpet kontrol efter Vandforsyningsloven § 62.</p> <p>Anbefaling om forbedring af vandkvaliteten.</p> <p>Frist på 1 år til at efterkomme påbuddet (som udgangspunkt frist på ½ år for vandforsyninger med kontrolprogram eller efter konkret vurdering).</p> <p>Herefter vurdering af om bakterieindholdet er stabilt lavt og kan accepteres uden påbud ellers skal der gives påbud om forbedring af vandkvaliteten efter Vandforsyningsloven § 62 eller påbud om at tilslutte sig vandværk efter Vandforsyningslovens §§ 29 og 62. For vandforsyninger med kontrolprogram kan et stabilt og lavt bakterieindhold som udgangspunkt ikke accepteres.</p>
<p>Nitrat >50 mg/l</p>	<p>Må ikke benyttes til modermælkserstatning.</p> <p>Evt. teknisk tilsyn.</p> <p>Påbud om at forbedre vandkvaliteten efter Vandforsyningslovens § 62 eller påbud om at tilslutte sig vandværk efter Vandforsyningslovens §§ 29 og 62.</p>

	<p>Frist på 1½ år til at efterkomme påbuddet. Ved påbud om forbedring skal der efter ½ år gives besked om hvilken løsning der vælges.</p>
Arsen >5 µg	<p>Påbud om forbedring af vandkvaliteten efter Vandforsyningslovens § 62 eller påbud om at tilslutte sig vandværk efter Vandforsyningslovens §§ 29 og 62.</p> <p>Frist på 6 måneder til at efterkomme påbuddet. Ved påbud om forbedring skal der efter 2 måneder gives besked om hvilken løsning der vælges.</p>
Fund af andre parametre over kvalitetskrav	<p>Hvis den fundne parameter efter dialog med Styrelsen for Patientsikkerhed vurderes at gøre vandet sundhedsfarligt at indtage, gives påbud om forbedring af vandkvaliteten efter vandforsyningslovens § 62 eller påbud om at tilslutte sig vandværk efter Vandforsyningslovens §§ 29 og 62.</p> <p>Frist til at efterkomme påbuddet sættes efter graden af sundhedsfare samt hvilke tiltag der skal laves for at vandkvaliteten overholder kvalitetskravet.</p>
Udseende og lugt	<p>Indeholder analysen bemærkninger, søges årsagen klarlagt.</p> <p>For at få årsagen klarlagt, kan der eventuelt gives påbud om at der indenfor et år udtages vandprøve, der fx analyseres for jern, mangan eller NVOG.</p> <p>Såfremt at overskridelsen er uden sundhedsmæssig betydning – fx alene ved højt indhold af jern/mangan – anbefales det ejeren at der skal etableres et filteranlæg.</p>
Ledningsevne	<p>Ledningsevnen må højst være 2500 µS/cm (250 mS/m) ved 20°C og vandet må ikke være aggressivt.</p> <p>Ledningsevnen bør mindst være 300 µS/cm (30 mS/m) ved 25°C.</p> <p>Ledningsevnen skal være konstant.</p>

	<p>Høj eller stigende ledningsevne kan skyldes geologiske forhold eller være tegn på forurening.</p> <p>Ved ledningsevne >2500 $\mu\text{S}/\text{cm}$ gives påbud om, at der indenfor et år udtages vandprøve der analyseres for klorid, natrium, ammonium og kalium.</p>
pH (7,0-8,5)	<p>Vandet må ikke være kalkaggressivt</p> <p>Ved lav pH-værdi kan der ske en tæring af installationerne. Problemet kan løses ved opsætning af kalkfilter på anlægget.</p>

6. Differentiering af opfølgning samt opfølgning i overgangsperiode

Overordnet	Forsyninger omfattet af obligatorisk kontrol : Håndteres efter Bilag 1.
	Enkeltindvindere der ikke er omfattet af obligatorisk kontrol : Sættes fri og vejledes om god vandkvalitet. Ved fremtidig kendskab til forurening af vandforsyningen anbefales forbedring af vandkvaliteten. Efter en individuel konkret vurdering af sundhedsfaren, vandforsyningen og forsyningsforholdene i området kan der dog reageres med påbud om forbedring af vandkvaliteten efter Vandforsyningslovens §62 eller påbud om tilslutning til alment vandværk efter Vandforsyningslovens §§ 29 og 62.
Håndtering ved forurening med bakterier i overgangsperioden	Enkeltindvindere der ikke er omfattet af obligatorisk kontrol , der har fået udstedt <u>påbud om forbedring</u> af vandkvalitet på grund af højt ³ indhold af bakterier sættes fri. De får tilsendt brev om at de er udenfor obligatorisk kontrol, men at de har højt indhold af bakterier i vandet og at vandet bør koges. Brevet vedlægges kopi af kommunens vejledning om god vandkvalitet.
	Enkeltindvindere der ikke er omfattet af obligatorisk kontrol , der har fået udstedt <u>påbud om skærpet observation</u> af vandforsyningen på grund af mellemstort ⁴ indhold af bakterier sættes fri. De får tilsendt brev om at de er udenfor obligatorisk kontrol men har bakterier i vandet vedlagt kopi af kommunens vejledning om god vandkvalitet.
Håndtering ved forurening med nitrat i overgangsperioden	<u>Forsyninger omfattet af obligatorisk kontrol med nitrat >50 mg/l</u> : Der udstedes påbud efter Vandforsyningslovens §29 og/eller §62.
	<u>Enkeltindvindere der ikke er omfattet af obligatorisk kontrol med nitrat >100 mg/l</u> : Der udsteds påbud efter Vandforsyningslovens §29 og/eller §62.
	<u>Enkeltindvindere der ikke er omfattet af obligatorisk kontrol der har nitrat mellem 50 mg/l og 100 mg/l</u> : Disse får sendt brev om at de er udenfor obligatorisk kontrol men har forurening af vandet med nitrat vedlagt kopi af kommunens vejledning om god vandkvalitet.

³ Højt indhold af bakterier: E. Coli >1 pr 100 ml, coliforme bakterier >20 pr 100 ml og kimtal ved 22°C >2000 pr ml)

⁴ Mellemstort indhold af bakterier: E. Coli <1 pr 100 ml coliforme bakterier <20 pr 100ml og kimtal ved 22°C <2000 pr ml

Information	Der oprettes en nyhed på kommunens Facebookside henvendt til enkeltindvindere udenfor obligatorisk kontrol med henvisning til kommunens vejledning om god vandkvalitet.
	Der oprettes en nyhed på kommunens Facebookside henvendt til enkeltindvindere udenfor obligatorisk kontrol med anbefaling om at udtage prøve af deres drikkevand minimum hvert 5. år.